

Oslo 19. desember 2014

Høring - Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven - Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag m.m.

Vi viser til høringsbrev av 22. oktober 2014.

UNICEF er FNs barnefond og verdens største hjelpeorganisasjon for barn. UNICEF arbeider med å sikre barns rettigheter både i Norge og globalt.

UNICEF Norge vil innledningsvis takke for invitasjonen til å sende høringssvar om departementets forslag til endring i utlendingsforskriften. UNICEF Norge håper at innspillene tas med i den videre vurderingen.

Vedrørende forslag om å endre reglene om krav om relevant kompetanse i undervisningsfag.

UNICEF Norge mener det er positivt at regjeringen ønsker å styrke kompetansekravene i undervisningsfagene i grunnskolen. Det gir, som departementet påpeker, mer fleksible lærere som i større grad kan variere og tilpasse undervisningen til elevenes forutsetninger. Det er imidlertid mer enn kompetanse i undervisningsfaget som kreves for å nå utdanningens mål.

Barnekonvensjonens artikkel 29 peker på at utdanningen er mer enn kognitiv læring. Den skal blant annet utvikle *respekt for menneskerettighetene og forberede barnet til et ansvarlig liv i et fritt samfunn i en ånd av forståelse, fred, toleranse, likestilling mellom kjønnene og vennskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personer som tilhører urbefolkningen*. Dette skal prege alle fag og være retningsgivende for undervisningspraksis.

UNICEF Norges erfaring er at mange lærere mangler nødvendig kunnskap om FNs barnekonvensjon og de konsekvenser konvensjonens prinsipper får både for undervisningen og valg av metoder, men også forholdet til elevene generelt. Barnekonvensjonen gjelder som kjent alle under 18 år og følgelig alle elevene som blir berørt av endringsforslaget.

FNs komité for barnets rettigheters etterlyser i sine avsluttende merknader til Norge fra 2010¹ en styrking i spredning, opplæring og bevisstgjøring om barnekonvensjonen blant yrkesgrupper som arbeider med og for barn. Komiteen anbefaler *at fyllestgjørende informasjon om barns rettigheter blir en del av pensum på høyskoler og universiteter for alle profesjoner som har med barn og familier*

¹<http://www.regjeringen.no/pages/2354993/BK4-eksaminasjonen%20-%20Avsluttende%20merknader%208%204%2010.pdf>

På engelsk: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/CRC.C.NOR.CO.4.pdf>

å gjøre, og en del av skolenes læreplaner på alle nivåer.

Barnekonvensjonen er i dag ikke nevnt i opplæringsloven. UNICEF Norge foreslår følgende tillegg i §10-2 (med rødt):

§ 10-2. Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag

Tilsette som skal undervise, må ha relevant kompetanse i dei faga dei skal undervise i. **Dei må kjenne innhaldet i FN's barnekonvensjon og undervise etter barnekonvensjonens prinsipp og verdiar.** Departementet gir nærmare forskrifter...

Vedrørende forslag om å klargjøre hvilke avgjørelser i skolesammenheng som barneverntjenesten har rett til å ta på vegne av barnet når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet

Når det gjelder departementets forslag til endring av opplæringsloven § 15-6 og privatskoleloven § 7-7, støtter UNICEF Norge departementets forslag.

Usikkerhet rundt hvem som har kompetanse til å ta avgjørelser på vegne av barnet i skolesaker når barnevernet har overtatt omsorgen, kan bidra til at barn ikke får den nødvendige oppfølging i skolesammenheng.

UNICEF Norge mener det er viktig med en prinsipiell avklaring av hvem som kan ta avgjørelser på vegne av barnet i skolesaker, hvor det foreligger en omsorgsovertakelse. Det er avgjørende at barn ikke havner i situasjoner hvor de får et svekket opplæringstilbud basert på manglende samtykke til tiltak som vil være nødvendig for barnet.

UNICEF Norge vil likevel understreke behovet for at barnevernet sikrer barnets rett til å si sin mening også i forhold til saker som angår skolen. UNICEF Norge vil derfor oppfordre departementet om å ta inn denne forpliktelsen i de forarbeidende dokumentet. Dette er viktig for å ivareta barns grunnleggende rett til å si sin mening.